

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА
ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА „ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ”
София 1592, бул. „Проф. Цветан Лазаров” № 2, факс: 02/92 21 808,
<http://di.mod.bg>

СТ А Н О В И Щ Е

от доцент д-р инж. Петя Василева Недялкова,

началник на отдел „Бойни системи и екипировка“ на дирекция „Развитие на
въоръжението, техниката и тиловите имущества и материали“
към Институт по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“,
1592 София, бул. „Проф. Цветан Лазаров” 2, тел. +359 2 92 21865

по конкурса за заемане на академична длъжност **„доцент”**
по научна специалност **„Проектиране и конструиране на автоматични и
пилотирувани летателни апарати“**
в професионално направление **5.5. “Транспорт, корабоплаване и авиация”**,
област на висшето образование **5. “Технически науки”**

Кандидати за заемане на длъжността:

- доктор инженер Атанас Йорданов Ганчев, главен асистент в Институт по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“

На основание заповед на Директора на Института по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“ № 285/13.05.2025 г. и обява в Държавен вестник бр. 29 от 04.04.2025 г. по обявления от Института по отбрана конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ от област на висшето образование 5. Технически науки, професионално направление (ПН) 5.5. “Транспорт, корабоплаване и авиация”, за нуждите на Института по отбрана е изготвено становище в което са разгледани документите на един кандидат – доктор инженер Атанас Йорданов Ганчев, главен асистент в Института по отбрана.

1. Обща характеристика на научно-изследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата

Главен асистент д-р инж. Атанас Йорданов Ганчев заема академичната длъжност „главен асистент“ в Института по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“, като е последователно назначаван в отдел „Въоръжение и боеприпаси“ към дирекция „Развитие на въоръжението, техниката и тиловите имущества и

материали“ и отдел „Научни изследвания и анализи в сигурността и отбраната“.

Кандидатът притежава богата инженерна и академична подготовка, като завършва ВНВУ „Г. Бенковски“ в гр. Долна Митрополия със степен „бакалавър“ и квалификация „инженер по експлоатация и ремонт на летателни апарати“, придобива магистърска степен във Военна академия „Г. С. Раковски“ в специалността „Командно-щабна подготовка – оперативно-тактическо ниво, ВВС“, придобива образователна и научна степен „доктор“, със защита дисертационен труд на тема: *„Минимизиране отрицателното въздействие на сблъсъка на птици с въздухоплавателни средства“*, в професионално направление 5.1. „Машинно инженерство“, област на висшето образование 5. „Технически науки“.

Научноизследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата се развиват в рамките на професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“. Основните направления в неговите изследвания са:

- **Орнитологична безопасност и експлоатационна надеждност на летателни апарати (ЛА).** Изследванията включват структурна якост на въздухоплавателни средства и техните силови установки, управление на полета, методи и средства за предотвратяване на сблъсък с птици, както и оптимизация на взаимодействието между екипаж и въздухоплавателно средство с цел повишаване на летателната безопасност.
- **Безпилотни летателни апарати (БЛА).** Кандидатът разглежда конструктивните особености, експлоатационните параметри, бойните възможности, комуникационните системи, навигацията и логистичната поддръжка на БЛА.
- **Материалознание и якостни характеристики на компоненти от ЛА.** Фокусът е върху функционалните и механичните свойства на материалите и машинните елементи, използвани в конструкцията на летателни апарати.
- **Моделиране и симулиране на сблъсък между птици и ЛА.** Разработени са симулатори и имитатори за динамично моделиране на процеса, с цел прогнозиране на последствията и разработване на стратегии за предотвратяване.
- **Техническо документиране и стандартизация.** Анализ и участие в разработване на документация, свързана с проектиране, сертифициране и експлоатация на авиационна техника.

Представената научна продукция става ясно, че кандидатът устойчиво и последователно работи в тематиката на професионално направление 5.5

„Транспорт, корабоплаване и авиация“, като приносите му са с практическо значение за отбранителната система.

2. Оценка на специалната подготовка и дейност на кандидата

Главен асистент д-р инж. Атанас Йорданов Ганчев представя за участие в конкурса 13 научни публикации, 5 военно икономически анализа, над 70 броя научно приложни разработки свързани с темата на конкурса. Научните публикации и разработки са класифицирани съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане, като показват висока степен на научна и приложна зрялост.

От тях следва да се открият:

- **Показател В.3** – един монографичен труд, който демонстрира задълбочено изследване по актуален научен проблем в областта на авиацията – 100 точки.

- **Показател Г.8** – 13 статии и доклади в научно рецензирани издания или редактирани сборници, което свидетелства за активна публикационна дейност – 245 точки.

- **Показател Д** – 21 цитирания, от които една в реферирани и индексирани световни бази данни, което показва научен отзвук и признание сред специалистите – 63 точки.

- **Показател Е.18** – участие в един национален проект и няколко проекта на Министерството на отбраната и Института по отбрана – 10 точки.

Кандидатът е автор на дисертация за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, както и на трудове, свързани с нея, което показва задълбочени знания в областта на динамиката и управлението на полета на летателни апарати, с фокус върху орнитологичната безопасност. Тематичната насоченост и съдържанието на представените разработки са в пълно съответствие с профила на конкурса.

Въз основа на гореизложеното може да се заключи, че кандидатът притежава висока специализирана научна квалификация, задълбочен практически опит и активна преподавателска ангажираност, които отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

3. Основни научни резултати и приноси

Кандидатът притежава солидна методическа подготовка, отразена в публикуваните му трудове. В монографията „Някои аспекти на летателната експлоатация за оптимизиране на орнитологичната безопасност“ (Институт по отбрана, 2025, ISBN 978-619-90024-9-0) са разгледани съвременни въпроси, свързани с безопасността на полетите чрез оптимизация на взаимодействието „екипаж – въздухоплавателно средство“ с акцент върху намаляване на риска от сблъсък с птици, като са предложени иновативни методи и мерки за повишаване на орнитологичната безопасност, базирани на

научно обосновани прогнози и съобразени с екологичните и нормативни изисквания.

Другите научни трудове на кандидата допринасят с научни, научно-приложни и приложни резултати в областта 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“, включително класификация на процеси при сблъсък с птици, методики за оценка на щети и рискове, модели за подпомагане на решения на екипажа и анализи на реални инциденти. Научните трудове на д-р Ганчев се отличават с предимно научноприложен и приложен характер, допринасящи за обогатяване на знанията и повишаване на безопасността във военната и гражданската авиация.

Авторският принос е съществен и основна част от представените резултати е лично дело на кандидата. Научната продукция отговаря напълно на изискванията за академична длъжност „доцент“ в област 5 „Технически науки“, професионално направление 5.5., съгласно действащото законодателство.

4. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

Научните и приложни приноси на кандидата имат висока стойност за развитието на професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“. Те отразяват задълбочени знания за съвременните предизвикателства в авиацията и предлагат ефективни практични решения.

Кандидатът е представял резултатите си на международни и национални научни форуми, което доказва тяхната актуалност и приложимост. Част от публикациите му са цитирани, което подчертава научната им значимост.

Основните теми на научната продукция включват: орнитологична безопасност, конструкции и якост на въздухоплавателни средства, експлоатация на силови установки, управление на летателни апарати, превенция на сблъсъци с птици, действия на екипажа, оптимизация на системата „екипаж – въздухоплавателно средство“, изследвания на безпилотни летателни апарати, материалознание, моделиране на сблъсъци и техническо документиране, като предложените решения имат пряко приложение в практиката, подпомагат обучението и повишаването на квалификацията на авиационния състав и подобряват безопасността и ефективността в авиацията.

Постиженията на кандидата отговарят напълно на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника и доказват значим научен и приложен принос в областта.

5. Критични бележки за представените трудове

Представените научни и научноприложни трудове се отличават с висока теоретична и аналитична стойност, както и с актуалност по

отношение на проблематиката, свързана с безопасността на полетите и ефективността на летателната експлоатация. Въпреки това препоръчително кандидатът да разшири популяризацията на постигнатите научни резултати в международен контекст, чрез участие в чуждестранни научни форуми, публикации в реферирани международни списания и развитие на сътрудничество с изследователски институции извън страната. Това ще допринесе за повишаване на научната разпознаваемост и ще затвърди значимостта на неговия принос в световен мащаб.

6. Заключение

Гл. ас. д-р инж. Атанас Йорданов Ганчев демонстрира задълбочени теоретични познания, висока научна компетентност и оригинален творчески подход в областта на професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“. Представените научни трудове и резултати свидетелстват за неговата добра специализирана подготовка, методологическа последователност и способност за формиране на приложими решения по значими проблеми от авиационната практика.

7. Оценка на кандидатите

Кандидатът отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и на критериите на Института по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“ за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 5. „Технически науки“ и професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“.

На основание на гореизложеното изразявам своята положителна оценка и предлагам на Почитаемото жури да внесе доклад пред Научния съвет на Института по отбрана „Професор Цветан Лазаров“, в който да предложи главен асистент доктор инж. Атанас Йорданов Ганчев да заеме академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 5. „Технически науки“ и професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“.

Дата 04.06.2025 г.

Член на журито:

Доц. /П/..... Петя Недялкова